GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
[illegible] şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — [illegible] nu se retrămitŭ.

Nr. 252 — Duminecă, 15 (27) Noemvre. — 1887.

Braşovŭ, 14 Noemvre 1887.

Pretutindenĭ au făcutŭ mare sensaţiă destăinuirile publicate de „National Zeitung“ din Berlinŭ şi de „Kolnische Zeitung“ în ceea ce privesce convorbirea ce a avut'o Ţarulŭ Alexandru III cu prinţulŭ Bismark la întêlnirea din Berlinŭ în 18 Noemvre n. c.

Li se dă o mare importanţă acestorŭ destăinuirĭ, deórece se crede că ele s'au făcutŭ cu scirea cancelarului germanŭ.

Ţarulŭ Alexandru — ḑicŭ numitele foi — s'a plânsŭ cătră prinţulŭ Bismark asupra politicei germane, care în cestiunea bulgară a fostŭ îndreptată în contra Rusiei. Bismark protestândŭ rĕspunse, că Germania n'a făcutŭ nicĭodată nimicŭ in contra intereselorŭ ce le are Rusia în Bulgaria. Atuncĭ Ţarulŭ s'a provocatŭ la mai multe depeşĭ şi scrisorĭ ale prinţului Bismark, alŭ cărorŭ cuprinsŭ dovedesce inimiciţia Germaniei. Bismark în urma acésta a cerutŭ sĕ'i specifice cuprinsulŭ acestorŭ depeşĭ şi scrisorĭ, ér Ţarulŭ n'a pregetatŭ a'i comunica cancelarului germanŭ tóte cele cerute. După ce l'a ascultatŭ, cancelarulŭ germanŭ a declaratŭ categoricŭ, că documentele din vorbă suntŭ tóte născocite şi falsificate, şi nicĭ că au esistatŭ vreodată.

Ţarulŭ auḑindŭ de falsificare a tăcutŭ şi n'a mai disŭ nimicŭ; ér după acéstă pausă principele Bismark a începutŭ sĕ se jeluiască la rêndulŭ seu în contra pregătirilorŭ militare, ce le face la graniţă ministrulŭ rusŭ de rĕsboiu Wannowski, şi în contra concentrărilorŭ de trupe la graniţa germană şi austriacă. Ţarulŭ s'a arătatŭ a fi surprinsŭ de acéstă împărtăşire a lui Bismark spunêndŭ că, câtŭ timpŭ a petrecutŭ la Kopenhaga, nu s'a ocupatŭ de afacerile statului şi nu scie ce au făcutŭ miniştrii sĕi în absenţa sa, dér îndată ce va sosi la Petersburgŭ se va informa.

Ţarulŭ a mai împărtăşitŭ lui Bismark, că i s'a spusŭ, cumcă împĕratulŭ Wilhelm de multe orĭ nu consimte cu cancelarulŭ sĕu în cestiunĭ de-ale politicei esterióre. „Şi acésta este falsŭ“, a rĕspunsŭ Biamark.

Étă pe scurtŭ cuprinsulŭ destăinuirilorŭ amintite.

După cum ni se scrie din Viena, pe acolo se crede, că istoria cu falsificarea documentelorŭ a fostŭ pusă în scenă de Bismark, pentru ca sĕ lovéscă în Orleaniştĭ, aruncândŭ în spinarea lorŭ vină d'a fi falsificatŭ depeşile şi scrisorile din vorbă.

Prinţului Bismarck nu-i place cum mergŭ lucrurile în Francia, nu-i place mai vêrtosŭ că sorţii de isbêndă ai monarchiei orleaniste crescŭ pe ḑi ce merge şi Rusia le favoriséză.

De aceea „Kölnische Zeitung“ strigă în gura mare, că falsificarea depeşilorŭ presentate Ţarului derivă dela Orleaniştĭ, pe carĭ îi timbréză ca partidă a resboiului europénŭ.

De ce suntŭ ei partidă rĕsboinică? Pentru că, ḑicŭ cei din Berlinŭ, Orleaniştii dorescŭ unŭ rĕsboiu europénŭ, ca sĕ pótă ajunge érăşĭ la domniă în Francia, pescuindŭ în turbure.

Adevĕrulŭ este însĕ, că Bismark se teme şi are cause a se teme de restabilirea monarchiei în Francia, de aceea ar face totŭ posibilulŭ sĕ pótă învrăjbi pe Ţarulŭ cu Orleaniştii.

Se mai vorbesce şi de unŭ procesŭ ce-lŭ va intenta Bismark unorŭ persóne influente din Germania, care arŭ fi încurcate în complotulŭ orleanistŭ. Póte că vorŭ mai fi descoperite lucrurĭ interesante în acestŭ procesŭ, décă nu se va reduce totulŭ numai la o manevră diplomatică bine alcătuită.

Serbia şi Bulgaria.

Deunăḑile ni-se comunicase printr'o telegramă din Sofia scirea, că agentulŭ diplomaticŭ sêrbescŭ a fostŭ arestatŭ la ordinulŭ guvernului bulgarŭ. Scirea a fostŭ neadevĕrată, întru câtŭ nu agentulŭ diplomaticŭ, ci cavasulŭ (dorobanţulŭ) agenţiei sêrbescĭ a fostŭ arestatŭ. In privinţa acesta i se scrie din Sofia „Corresp, de l'Est“ cu data de 21 Noemvre:

„Alaltaerĭ nópte apărură patru poliţiştĭ in locuinţa cavasului agenţiei sêrbescĭ din Sofia, făcură o lungă şi minuţiósă revisiune şi arestară pe cavasulŭ. Insărcinatulŭ de afacerĭ sêrbŭ, d Danicĭ, trimise erĭ pe secretarulŭ sĕu, d. Bodi. la d. Stambulov ca sĕ-lŭ întrebe. ce motive au pricinuitŭ acestă procedere necorectă. D-lŭ Stambulov rĕspunse că guvernulŭ bulgarŭ a fostŭ convinsŭ, că cavasulŭ nu mai stă în serviţiile agenţiei sêrbescĭ, că întreţine necurmatŭ legăturĭ cu emigranţii bulgarĭ, că primesce sume mai marĭ de banĭ etc. D-lŭ Bodi ḑice, că cavasulŭ a ridicatŭ banii pentru agenţiă dela o bancă, că e supusŭ sêrbŭ şi că stă încă în serviţiulŭ agentului. Der deórece d-lŭ Bodi prin intrega întrevorbire a primitŭ impresiunea, că guvernulŭ bulgarŭ bănuesce, cumcă agenţia bulgară ar sta însăşĭ în atingere cu emigranţii, de aceea d-lŭ Danicĭ, care e forte consternatŭ pentru acesta, a cerutŭ dela d-lŭ Stranski, ministrulŭ bulgarŭ de esterne, printr'o aspră notă lămurirĭ în timpŭ de 24 óre“.

Aceleaşĭ foi i se scrie din Pirot, că d-lŭ Risticĭ, ministrulŭ-preşedinte sêrbŭ, ar fi propusŭ guvernului bulgarŭ o anchetă internaţională în acestă afacere.

Foia sêrbă „Beogradski Dnevnik“ desminte, ce-i dreptŭ, scirea despre arestarea agentului sêrbŭ, der atacă pe prinţulŭ bulgarŭ Ferdinand şi mai alesŭ pe d-lŭ Stambulovŭ, ministru-preşedinte bulgarŭ, pentru că au serbatŭ aniversarea, bătăliei dela Slivniţa, în carĭ Bulgarii au bătutŭ pe Sêrbi. Articululŭ încheiă astfelŭ:

Acesta nu e felŭ şi modŭ d'a întreţine bune raporturĭ de vecinią şi d-lŭ Stambulov prin serbarea aniversărei bătăliei dela Slivniţa nu'şĭ va redobêndi popularitatea sa perdută — „*sic non itur ad astra*“.

Cum vedemŭ, Serbia şi Bulgaria e ducŭ rĕu cu *amiciţia*.

Programa

pentru deschiderea sesiunei ordinare a **corpurilorŭ legiuitóre române** *lu 15 Noemvre 1887.*

La órele 11 de diminéţă se va celebra unŭ *Te Deum* la Mitropoliă, in presenţa: d-lorŭ senatori şi deputaţĭ, d lorŭ miniştri, înaltei curţĭ de casaţiune, înalte curţĭ de compturĭ, curţilorŭ, tribunalelorŭ, corpului profesoralŭ, autorităţilorŭ administrative, militare, consiliului comunalŭ şi camerei de comerţŭ.

La órele $11^1/_2$ înaltele corpurĭ şi autorităţĭ se vorŭ întruni în sala şedinţelorŭ Adunărei şi vorŭ ocupa:

Inaltele curţĭ de casaţiune şi de compturĭ, tribuna a doua în drepta tribunei diplomatice.

Curţile, tribunalele corpulŭ profesoralŭ, autorităţile administrative, comunale şi camera de comerţŭ, tribuna oficială.

D-nii senatorĭ vorŭ ocupa ântâiele băncĭ ale Adunărei din drepta Tronului. D-nii deputaţĭ băncile din faţa Tronului

Pornirea cortegiului Regalŭ dela Palatŭ se va anunţa prin 101 tunurĭ.

La órele 12 Regele, care este primitŭ la scară de cătră d nii miniştri, va întra in sala şedinţelorŭ Adunărei, precedatŭ de casa sa civilă şi militară. şi se va urca pe Tronŭ înconjuratŭ de d-nii miniştri. Casa civilă şi militară a Regelui se aşéḑă dinapoia Tronului

Loculŭ liberŭ se ocupă de oficerii superiorĭ.

Regele, după cetirea Mesagiului de deschidere. părăsesce sala adunărei, şi corpurile legiuitóre procedŭ îndată la începerea lucrărilorŭ. D-nii senatorĭ trecŭ la localulŭ Senatului.

Biletele de intrare în sala Adunărei pentru acestă ḑi se vorŭ da d-lorŭ senatori şi d lorŭ deputaţĭ prin preşedinţa consiliului miniştrilorŭ.

Bilete pentru tribuna diplomatică se vorŭ da de cătră d. ministru alŭ afacerilorŭ străine, care face şi invitaţiune d-lorŭ representanţĭ ai Puterilorŭ străine spre a asista la acéstă solemnitate.

Biletele pentru celelalte tribune se vorŭ da prin preşedinţa consiliului de miniştri.

Ca în Asia.

Cetimŭ în „Ellenzék“ dela 24 Noemvre:

Din comuna László Szent-Ivány primimŭ scire despre o chinuire revoltătóre, pe care au sêvêrşit'o nisce gendarmĭ din Pojunŭ cu o sêrmană copilă orfană. Locuitorei G. Ignatz din susŭ ḑisa comună 'i s'au furatŭ dintr'o odae prin feréstră vestmintele de patŭ, şi păgubaşa a bănuitŭ pentru acestŭ furtŭ pe servitorea sa Susana Kulinski, care este o copilă orfană. Gendarmii, în locŭ de a o fi escortatŭ, au voitŭ s'o constringă prin torturĭ la mărturisirea faptului. Au legat'o cu lanţurĭ, au bătut'o, şi legând'o fedeleşŭ, au întins'o pe pămêntŭ, şi pe când unulŭ din gendarmĭ o lovea peste talpa picióreloŕ sale desculţe, pe atuncĭ celălaltŭ gendarmŭ s'a pusŭ cu genunchii pe spatele ei şi apăsându-i capulŭ spre pămêntŭ, o bătea cu bâta. Acéstă miserabilă chinuire s'a sĕvîrşită în 20 l. c. Fata n'a mărturisitŭ nimicŭ. Casulŭ s'a însinuatŭ autorităţii competente.

SCIRILE DILEI.

In privinţa socotirei timpului de serviciu militarŭ in timpulŭ de serviciu la statŭ, ministrulŭ ungurescŭ de finanţe a adresatŭ *direcţiunilorŭ financiare* unŭ emisŭ, în care se hotărăsce, ca *la pensionărĭ* in cerculŭ lorŭ propriu de activitate, in casurĭ când nu se póte dovedi, că trecerea din serviciulŭ militarŭ in serviciulŭ statului s'a sêvêrşitŭ directŭ şi nemijlocitŭ, la mĕsurarea pensiunei se socotesce numai timpulŭ de serviciu la statŭ.

—x—

Tractările pentru încheiarea *convenţiei comerciale între Austro-Ungaria şi Italia* se speră că se vorŭ reincepe în curêndŭ. Greutatea încheiărei constă în faptulŭ că Italia ţine la sporulŭ de vamă cuprinsŭ în tariful sĕu autonomŭ pe tortŭ şi pe aţă de inŭ din Austria, precum şi pe unele articole economice din Ungaria.

—x—

Femeile din Czegled nu numai că au ajunsŭ sĕ decidă în tóte cestiunile politice şi confesionale, ci în casurĭ când nu'şĭ potŭ validita voinţa fără contradicere, şĭ-o validitéză cu bătaia. Dumineca trecută, comitetulŭ bisericescŭ catolicŭ a ţinutŭ o şedinţă în afacerea alegerei ajutorului de cantorŭ. Lucrurile mergêndŭ nu după placulŭ femeilorŭ, acestea năvăliră in sala de şedinţe, puseră mâna pe notarŭ, ilŭ tîrîră afară şi l'ar fi şi sfăşiatŭ, décă nu s'ar fi putută smulge din mânile lorŭ şi nu s'ar fi mântuitŭ în locuinţa învĕţătorului, de unde apoi fugì sărindŭ pe feréstră. Poliţia a pornitŭ cercetare; ér primarnlŭ a cerutŭ dela viceşpanŭ sĕ dispună a se spori provisoriu gendarmeria.

—x—

Agio vamalŭ s'a stabilitŭ pe luna Decemvre 1887 cu $24^1/_2$ procente.

—x—

Scimŭ că in unele comitate din Ungaria autorităţile politice, pentru înfrênarea multelorŭ hoţii, ucidérĭ şi totŭ feliulŭ de blăstĕmăţii, s'au vĕḑutŭ silite sĕ introducă legea statarie. Der precum se vede nicĭ acéstă lege nu are destulă putere pentru a insufla teróre în locuitorĭ. Hoţiile şi acum se continuă. Unŭ tinĕrŭ vagabundu, cu numele Lukacs, din Barcstelek, comitatulŭ Somogy, care tocmai este pusŭ sub statariu, din o certă avută cu nisce ómenĭ muncitorĭ, a scosŭ cuţitulŭ şi pe unulŭ, Gall György, l'a înjungiatŭ, omorându-lŭ la momentŭ, ér pe altulŭ, alŭ căruia nume e necunoscutŭ, l'a rănitŭ atâtŭ de greu, încâtŭ nu mai e speranţă sĕ scape cu vieţă. Ucidĕtorulŭ s'a predatŭ de bună-voiă pe mâna gendarmilor, carĭ l'au şi escortatŭ.

—x—

Universitatea săséscă, care a fostŭ întrunită în Sibiiu, şi-a terminatŭ şedinţele de éstŭ anŭ.

—x—

D şóra Bârsescu a jucatŭ la Burgteatrulŭ d n Viena, în ḑiua de 21 Noemvre, rolulŭ principesei Eboli din „Don Carlos“ cu succesulŭ obicĭnuitŭ, ḑice „Românulŭ“.

—x—

Cetimŭ în »Voința Națională“: „Sîntemŭ informațĭ că tractatulŭ de comerțŭ între România și Turcia ar fi fostŭ aprobatŭ de M. S. Sultanulŭ. Acestŭ actŭ internaționalŭ, de o potrivă avantagiosŭ pentru ambele puterĭ, va contribui a spori în modŭ fórte simțitorŭ relațiunile nóstre comerciale cu imperiulŭ otomanŭ“. — Proiectulŭ de convențiune comercială între România și Turcia, după cum se comunică „Corespondenței Politice«, nu conține din partea României espresa concesiune a tratamentului națiunei celei mai favorisate, ci România acordă Turciei numai posițiunile cele mai micĭ a'e tarifelorŭ sale convenționale, actuale seu viitóre. Afară de acésta mai acordă Turciei tacse vamale reduse pentru 28 de posițiunĭ (materii prime de proveniență esclusivŭ turcescă) care până acum nu erau prevĕḑute în condițiune. Turcia, din parte-i, acordă României tratamentulŭ națiunei celei mai favorisate.

Au apărutŭ în editura librăriei Frații Șaraga din Iașĭ *Poesiile* logofĕtului *Costache Konache*, ediție nouă, cu mai multe scrierĭ inedite, cu biografia autorului, precum și unŭ micŭ glosariu. *Prețulŭ 6 lei.* Se află de vêndare la tóte librăriile principale din România.

Voesce și vei pute!

Țéra Bârsei, 14 Noemvre 1887.

Amŭ arĕtatŭ cu altă ocasiune, că mare parte din ómenii noștri, când e vorba de întreprinderea unei acțiunĭ comune pe terenulŭ naționalŭ și politicŭ românescŭ, nu încetéză a se scusa cu miseria, pe care o consideră dreptŭ perdea, în dosulŭ căreia cercă a se ascunde de sub ochii criticĭ ai ómenilorŭ generoșĭ și cu bune simțĕminte.

Nu vremŭ sĕ ḑicemŭ, că dór n'am fi sĕracĭ, căcĭ sĕracĭ suntemŭ cu adevĕratŭ, și poporulŭ nostru dela țéră vĕḑêndŭ cu ochii sĕrăcesce, mulțămită stăpânirei ungurescĭ, care îngrijesce sĕ-lŭ dérapene: dér chiar împrejurarea acésta, orĭ câtŭ de tristă ar fi ea, nu póte pe nimenea sĕ scuse dela împlinirea datorinței sale. Nimenea nu cere dela omulŭ sĕracŭ sĕ jertfescă capitale însemnate pentru scopurĭ filantropice românescĭ, dér fiecare din noi are dreptulŭ a pretinde, ca orĭ ce Românŭ sĕ-șĭ facă datorința față de națiunea sa. Și decă fiecare Românŭ ar fi consciu de acéstă datorință, de sigurŭ n'ar trece nicĭ una din instituțiunile nóstre de caracterŭ culturalŭ naționalŭ, fără ca sĕ nu fiă sprijinită celŭ puținŭ cu *unŭ crucerŭ* dela fiă-care sufletŭ românescŭ. Și fiindŭ că numĕrulŭ sufletelorŭ românescĭ aicĭ, în Ardealŭ, este de unŭ milionŭ și jumĕtate, ar urma ca fiă-care instituțiune românéscă din Ardealŭ, fiindŭ de o valóre mai însemnată, sĕ fiă ajutorată celŭ puținŭ cu unŭ milionŭ și jumĕtate de crucerĭ, ceea ce ar face 15.000 de florinĭ.

Aicĭ nu mai póte fi vorba de imposibilitate, căcĭ și celŭ mai din urmă văcarŭ alŭ satului este în stare a șĭ aduce pentru națiunea sa tributulŭ de unŭ crucerŭ și încă nu numai odată, ci pe ușorŭ ar putea s'o facă acésta chiar și de ḑece-orĭ pe anŭ. In casulŭ acesta ar trebui ca massa poporului românŭ din Ardealŭ sĕ contribue pe anŭ pentru scopurĭ culturale-naționale românescĭ de interesŭ comunŭ celŭ puținŭ de ḑece-orĭ 15,000 de florinĭ, va sĕ ḑică 150,000 de florinĭ. In realitate însĕ acésta nu se întémplă. Abstragêndŭ dela unele instituțiunĭ românescĭ, ce-i dreptŭ, și de bunŭ folosŭ pentru poporŭ, dér de caracterŭ mai multŭ séu mai puținŭ comercialŭ: Românii ardelenĭ cu toții la olaltă nu contribue pe unŭ anŭ întregŭ nicĭ 15.000 de florinĭ pentru scopurĭ eminamente filantropice românescĭ. Și este bătĕtorŭ la ochĭ, că în listele de colectare aflĭ mai totŭ a celeașĭ nume; adecă din contingentulŭ totalŭ alŭ națiunei nóstre se află unŭ micŭ percentŭ, câțiva bărbațĭ generoșĭ și cu tragere de inimă, in contulŭ cărora se facŭ mai tóte colectele și la a căroră activitate se reducŭ mai tóte întreprinderile culturale-naționale. De aci provine apoi, că aceștĭ rarĭ și distinșĭ bărbațĭ își perdŭ adeseorĭ în luptă zadarnică puterile lorŭ, căcĭ orĭ câtŭ de frumóse ar fi resultatele la carĭ ajungŭ, acestea disparŭ față cu lipsurile și nevoile numĕrosului contingentŭ alŭ poporului românŭ.

Este prin urmare absolutŭ neescusabilŭ indiferentismulŭ unei însemnate părțĭ din inteligința nóstră, și mai vêrtosŭ din acei bărbațĭ conducĕtorĭ, carĭ stau în nemijlocită atingere cu poporulŭ și carĭ nu încetéză a se plânge mereu contra multelorŭ neajunsurĭ, fără ca ei înșișĭ sĕ concurgă cu obolulŭ lorŭ pentru sprijinirea unorŭ asemenea scopurĭ întreprinse de alții. Trebue sĕ învinovățimŭ pe asemenea bărbațĭ conducĕtorĭ cu atâtŭ mai virtosŭ, cu câtŭ nu ne îndoimŭ nicĭ pentru unŭ momentŭ despre marea dărnicia și bunăvoința caracteristică a poporului românŭ, care în totŭ momentulŭ ar fi gata sĕ concurgă cu obolulŭ sĕu, decă ar fi cine sĕ-lŭ însuflețéscă și sĕ-i arate însĕmnătatea scopului pentru a căruia sprijinire are sĕ concurgă.

Dér pe când nu încetămŭ a accentua cu tótă puterea cuvêntului necesitatea acestei activitățĭ comune, nu putemŭ trece cu vederea nicĭ abusulŭ ce de multe-orĭ se face la noi cu colectele. Adeseorĭ te pomenescĭ că pentru nisce întreprinderĭ cu totulŭ locale și neînsemnate, pentru cumpĕrarea unui micŭ clopotŭ la biserica unui satŭ, de es., séu pentru ca sĕ se facă o strană pe séma cântăreților, sĕ se cumpere nisce sfite pe séma preoțului și pentru alte asemenea întreprinderĭ locale și neînsemnate sĕ face alarmă în lumea mare, se apeléză la dărnicia inimilorŭ generóse și decă unŭ asemenea apelŭ, pentru neînsĕmnătatea causei sale, rĕmâne de publicŭ nebăgatŭ în sémă, respectivii se descuragiază și, sub motivulŭ că lumea nu i sprijinesce, se retragŭ dela activitate, credêndu-se împăcațĭ în consciința lorŭ, că au „vrutŭ dér n'au pututŭ.“

Așa este! Orĭ de câte-orĭ voiesce cineva sĕ-șĭ facă merite prin sĕvêrșirea unorŭ fapte de asemenea categoriă pe spesele altora, succesulŭ este fórte problematicŭ. Este mare deosebirea între scopŭ și scopŭ, căcĭ cu totul altele trebue sĕ fiă pretensiunile când e vorba de întreprinderea unei acțiunĭ filantropice seu culturale comune, a căreia ducere la scopŭ este avisată singurŭ numai la dărnicia altora, și altcum stă lucrulŭ atuncĭ, când scopulŭ se póte ajunge și numai prin puterea brațelorŭ a înșișĭ întreprinḑĕtorilorŭ.

Este fórte naturalŭ, că decă o comună bisericéscă mică și sĕracă, voiesce sĕ întreprindă o lucrare cu spese relative marĭ numai atuncĭ, când cuțitulŭ îi e la osŭ, ajungerea la scopŭ e fórte dificilă și adeseorĭ este silită sĕ recurgă la colectele altora. Poporulŭ n'are de datŭ florinĭ, der are crucerĭ, și decă crucerii aceștia s'ar fi adunatŭ de timpuriu, folosindu-se tóte ocasiunile binevenite spre scopulŭ acesta, de sigurŭ fiăcare biserică românéscă ar pute sĕ aibă capitalulŭ sĕu disponibilŭ, așa ca sĕ nu mai fiă nevoită a apela pentru orĭce lucru bagatelŭ la dărnicia publicului. Capacitatea acésta, de a-șĭ pute forma fiă-care comună bisericéscă capitalulŭ sĕu disponibilŭ, nimenea nu póte s'o tragă la îndoială, până când locuitorii unei comune câtŭ de amărâte suntŭ în stare a da pe fiă-care anŭ sute de florinĭ pentru tutunŭ și alte sute de florinĭ pentru vinarsŭ, de carĭ nu numai că se potŭ lipsi, dér li suntŭ și în privința sanitară fórte stricăcióse.

Apoi mai dispune poporulŭ nostru de unŭ însemnatŭ capitalŭ în timpŭ. Décă capitalulŭ acelorŭ óre de lucru, pe care ilŭ jertfescŭ Dumineca și în sĕrbătorĭ în clacă pe séma „domnilorŭ« streinĭ, l'ar jertfi mai bucurosŭ pe séma bisericei, cultivândŭ câteva jugĕre de locŭ, în scurtŭ timpŭ ar puté sĕ ajungă la capitale fórte considerabile, cu carĭ, décă le-ar sci administra binei și décă nu le-ar îngropa înainte de vreme în câte-o biserică afară din cale pomposă, care mai pe urmă rĕmâne golă, în timpŭ ce poporulŭ petrece în cârciumă, s'ar puté sĕvêrși cele mai strălucite fapte pentru edificarea poporului: s'ar puté estermina prin premiurĭ chiar cele mai radicale patimĭ, prin carĭ se consumă sĕnĕtate și avere, s'ar puté inainta scóla și luminarea poporului, și alte nenumĕrate lucrurĭ bune.

N'amŭ vrutŭ sĕ ḑicemŭ prin acésta, că edificarea de biserici mai frumóse și mai moderne n'ar fi unŭ lucru de totŭ frumosŭ și recomandabilŭ; dér suntemŭ contra acelora, carĭ întregŭ capitalulŭ și-lŭ îngrópă în asemenea clădirĭ; îngropeșĭ-lŭ numai jumĕtate, ér décă atâta nu este de ajunsŭ, aibă răbdare până când capitalulŭ va mai cresce. Răbdare, constanță și abnegațiune ceremŭ întru tóte, și atuncĭ fără îndoială că descuragiarea între noi nu va ave locŭ și fia-care se va convinge despre adevĕrulŭ devisei: Voesce și vei puté!

—m.—r.—

Darurile Regelui României.

„Voinței Naționale“ i se scrie:

Domnule redactorŭ! Consiliulŭ generalŭ alŭ județului Suceava, în ședința dela 30 Octomvre curentŭ, vĕḑêndŭ buna-voință cu care Augustulŭ nostru Suveranŭ a bine-voitŭ a veni în ajutorulŭ județului prin a hărăzi materialŭ lemnosŭ, în valóre de peste 50,000 lei.

Vĕḑêndŭ interesulŭ ce Maiestatea Sa pune pentru instrucțiunea publică, căcĭ, pe lângă că a reparatŭ și a îmbunătățitŭ tóte scólele de pe proprietățile Maiestății Sale și Domeniele Coronei din acestŭ județŭ, dér apoi a înființatŭ o scólă modelŭ în comuna Mălinii, a căreia deschidere s'a celebratŭ în modŭ solemnŭ de întrega populațiune a comunei, în asistența domnului administratorŭ alŭ domenielorŭ Calenderu, sub freneticele strigărĭ de: „Trăiască Maiestatea Sa Regele, bunulŭ nostru Suveran! Trăiască Maiestatea Sa Regina, mama suferindilorŭ!“

Vĕḑêndŭ cu câtă bună-voință se ocupă de cultulŭ predominantŭ, reparândŭ bisericele și căutândŭ a le da tóte mijlócele posibile, pentru-ca cultulŭ divinŭ sĕ pótă fi exercitatŭ în tóte prescripțiunile sfintelorŭ canóne:

Consiliulŭ, prin aclamărĭ frenetice, a autorisatŭ pe de o parte pe domnulŭ președ̦inte alŭ consiliului a depune personalŭ la picióréle Maiestățilorŭ Lorŭ omagieie de gratitudine pentru aceste înalte bune voințe, er pe de alta a însărcinatŭ pe comitetulŭ permanentŭ a da în cunoscința țĕrei prin publicitate, interesulŭ ce Maiestatea Sa Regele pune pe lângă interesulŭ generalŭ, în specialŭ pentru prosperarea județului Suceava.

Fălticenĭ, 3 Noemvre 1887.

Președintele comit. permanentŭ: *P. Goroveiu.*

(18.) FOILETONU.

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

XVII

La Rădița la cârciumă era numai ca acasă.

Când a datŭ cu ochii de cârcĭmăriță, 'i-a venitŭ puținŭ cam greu logofĕtului, căcĭ cine se uita la Rădița, trebuia sĕ zîmbéscă și Mateiŭ necăjitŭ cum era nu putea face acésta.

Logofĕtulŭ n'a zîmbitŭ, dér pentru aceea a zîmbitŭ Rădița.

— Și așa, — ḑise ea făcêndŭ cu capulŭ, — ai intratŭ în grije, de nicĭ nu te mai uițĭ dreptŭ în fața omului. Grija schimbă pe omŭ și'i face inima rea, ér inima rea scurtă viéța, logofete, de aceea mai lasă încolo atâta bucluc și fă'țĭ inimă bună....; unde s'a mai vĕḑutŭ ginere supĕratŭ?

Mateiŭ se făcu a nu fi băgatŭ de sémă aceste vorbe. Îi venea lui la socotélă a se arăta că n'a auḑitŭ ce 'i-a spusŭ Rădița și astfelu, fără sĕ rĕspundă, o întrebă décă a venitŭ orĭ nu mașinistulŭ Ienache, și după ce a fostŭ gata cu întrebarea intră în casă la Rădița, își trânti pălăria pe unŭ patŭ, se puse pe scaunŭ lângă masă, și privea print'o ferestruică, ce da în drumŭ.

— N'a fostŭ pe-aci, — rĕspunse Rădița și rĕmase ca pironită lângă mescióră, cu mânile în șolduri, și se uita șirétă la logofĕtulŭ și îi părea bine că logofĕtulŭ este tristŭ. Scia ea ce însemnéză acésta.

Mateiŭ se uita lungŭ pe ferésträ, ca omulŭ, care așteptă pe cineva și este nerăbdătorŭ până ce vine. Deschise gémulŭ, căcĭ i-se părea că nu vede bine, și stând astfelŭ o bucată de vreme, își desbrăcă haina de pe désupra și o aruncă pe patŭ peste pălăria sa.

— Mi-e caldŭ, Rădițo..., e mare zăpușélă astă sérä.... nu se clatină nicĭ măcarŭ frunzele salcâmilorŭ, așa liniște de vêntŭ este, — grăi Mateiŭ, dér ochii nu'i întórse dela ferestră.

Într'unŭ târḑiu tresărì și fu cuprinsŭ de unŭ tremurŭ.

Venca Ienache, și cu tóte că'lŭ aștepta, totușĭ logofĕtului i s'a părutŭ că a sositŭ prea de timpuriu.

I-ar fi plăcutŭ sĕ mai zăbovéscă, 'i-ar fi plăcutŭ sĕ se mai afle singurŭ câte-va clipe, ca sĕ'șĭ pótă bine gândi și mĕsura vorbele, cu carĭ avea sĕ încépă, căcĭ scia că décă va sosi Ienache, va trebui sĕ vorbéscă, și Mateiŭ avea o vorbă grea, și nicĭ elŭ nu era sigurŭ ce va esi din acea vorbă; una însă o scia de bună sémă, că adecă este hotărîtŭ în părerea lui și că nimicŭ nu este în stare sĕ'lŭ abată dela ea.

Dragostea pentru Maruța era multŭ mai mare, decâtŭ ca vorbele Rădiței și banii scutarului sĕ o pótă smulge din inima lui.

„Am facutŭ vorbă într'unŭ césŭ rĕu“, își gândea elŭ, „căcĭ altmintrelea nu'mĭ potŭ da socotélă, de aceea ce am făcutŭ. Auḑĭ colo! Sĕ me facŭ eu.... eu... ginere scutarului“!

Ienache intră, aruncă o privire asupra logofĕtului, și băgă de sémă că este nĕcăjitŭ. Dete „bună séra“, dete mâna cu elŭ și se așeḑă pe unŭ scaunŭ lângă masă.

— Da ce, stau eu numai așa aicĭ? — întrebă Rădița, care se afla în picióre în mijloculŭ casei.

— Ad' o oca de vinŭ și ne lasă'n pace, — grăi Ienache, ér Mateiŭ se ridică pe jumĕtate, se uită la Rădița și ar fi vrutŭ sĕ ḑică sĕ n'aducă vinŭ.

— Lasă... lasă, — vorbì Ienache făcêndŭ semn din ochĭ și după ce ḑise acestea, logofĕtulŭ Mateiŭ se lăsă érăși pe scaunŭ.

— Am sĕ'țĭ spunŭ o vorbă, — își deschise logofĕtulŭ gura, — atâta lucru avemŭ.... nu era de lipsă sĕ mai ceremŭ vinŭ.

— Lasă Mateiŭ, sciu eu ce ai sĕ'mĭ spui, dér nu'ĭ bine ca unŭ ginere sĕ încépă vorba până a nu bea unŭ paharŭ de vinŭ. Sciu eu ce ai sĕ'mĭ spui. Eștĭ nerăbdătorŭ pentru mâne, fiind-că vine Ileana lui nenea Dumitru. Te cunosc eu... — adause Ienache zîmbindŭ — sciu eu că ești nerăbdătorŭ, cu tóte acestea ai puținică răbdare.

Mateiŭ voise sĕ încépă vorba, dér nu 'i-a reușitŭ și fiind-că nu i-a reușitŭ, inima începŭ a'i bate și mai tare ca până acum și'i era nĕcazŭ că a venitŭ de s'a întâlnitŭ cu Ienache.

Vinulŭ era pe masă.

Descoperirile dela Bivolarĭ.

Citimŭ în „Buciumulŭ Vâlcei:"

Se scie că la Bivolarĭ (lângă Cozia in România) s'a descoperitŭ pe veră urmele unorŭ băi romane. Acum primimŭ óre carĭ informaţiunĭ de unde reese că săpăturile carĭ au continuatŭ neintreruptŭ au datŭ nisce resultate neaşteptate şi promitŭ a se face cele mai intinse descoperirĭ. Din causa timpului ploiosŭ şi a drumului aprópe impracticabilŭ n'am putută culege date mai certe şi mai minuţióse. Până când însĕ vomŭ pute vedea prin noi inşine aceste descoperirĭ cu tóte impedicările ce nĭ-se face cu-i dreptŭ, dămŭ aci în resumatŭ ceea ce ni s'a relatatŭ de corespondentulŭ nostru.

Aceste băi romane au descoperite la Bivolarĭ, au luat dimensiunĭ grandiose. S'au desvelitŭ până acum peste 20 camere pardosite cu cărămiḑĭ şi cimentă, carĭ formau camerile de băi; parte unde se făceu băile in basinurĭ, parte avêndŭ pilierĭ de cărămidĭ superpuse şi pe care se aflau aşedate paturĭ unde Romanii luau băile de aburŭ. Afară de acésta s'a descoperitŭ şi o vână grósă de apă termală cam de 31 grade centigrade.

S'a mai găsitŭ şi unŭ numĕrŭ imensŭ de vase antice cu figurĭ in o teracotă superbă, mon de arme de diferite forme ca securĭ, lăncĭ etc. In fine două petre marĭ de formă romboidală cu inscripţiunĭ. Depe una din ele amŭ putută căpĕta următórea inscripţiune, pe care o transcriemŭ intocmai.

IMP. CAES. DIVI. TRAIANI. PART.
FIL. DIVI. NERVA. NEP. TRAIANO.
HADRIANO. AVG. P. M. T. R. POT.
XXII. COS. III. P. P. I. VRIS. AG.
(Nedescifrabilŭ) P. PROC. AVG.

Mesagiulŭ tronului gerrmanŭ.

Joi în 24 Noemvre n. s'a deschisŭ Reichstagulŭ germanŭ. In discursulŭ tronului se ḑice între altele:

Nu numai impĕratulŭ, ci şi confederaţii sĕi şi intregŭ poporulŭ germanŭ e ingrijatŭ de *suferinţa prinţului de corónă*. Pentru inlăturarea periculului ameninţatorŭ se folosesce totă sciinţa şi arta omenescă.

Bugetulŭ arată o *îmbunătăţire a situaţiunei financiare*, prin cruţare şi prin ştergerea unorŭ cheltuelĭ ce se potŭ amâna. Cu escedentulŭ anului viitorŭ de aprópe 50 milione se vorŭ îmbunătăţi lefurile personelorŭ din serviţiulŭ statului şi se vorŭ ajutora vĕduvele şi orfanii oficerilorŭ şi funcţionarilorŭ. Proiectulŭ de lege respectivŭ se lucreză deja.

Cu tóte astea, isvorulŭ celŭ mai principalŭ alŭ bunei-stărĭ economice, agricultura nostră, este ameninţată, mai alesŭ cerealele, din causa cerealelorŭ străine ce se producŭ mai eftinŭ, şi aşa e ameninţatŭ şi ţeranulŭ germanŭ. Vămile esistente pe cereale nu suntŭ in stare a întêmpina rĕulŭ, decĭ *s'au luatŭ în vedere nouĕ sporirĭ a vămilorŭ peĭ cereale de cătră guvernele confederate* şi se va presenta unŭ proiectŭ de lege in acestŭ sensŭ.

Ingrijirea impĕratului şi a guvernelorŭ confederate e necurmatŭ indreptată spre desvoltarea mai departe a instituţiunei *armatei*, a cărei sporire o va dispune unŭ proiectŭ de lege privitorŭ la landwehrŭ şi landsturmŭ (miliţiile şi gloatele).

Unŭ altŭ proiectŭ de lege pentru *lucrătorii bĕtrânĭ şi invaliḑĭ*, ce se va presenta totŭ în acestă sesiune, va fi o nouă garanţiă pentru intărirea păcii sociale şi a puterii naţionale de lucru.

Se va mai presenta unŭ proiectŭ de lege, care sĕ reguleze raporturile *associaţiunilorŭ libere* (de câştigŭ şi economia) şi sĕ facă posibilă formarea de associaţiunĭ cu indatoriri restrinse ale membrilorŭ, căcĭ indatoririle deopotrivă cum e până acum, impedecă formarea de associaţiunĭ.

In fine unŭ altŭ proiectŭ de lege va regula comerţulŭ cu vinŭ în privinţa sanitară, deórece aplicarea legii *asupra mijlócelorŭ de nutrimentŭ* intêmpină în praxa greutăţĭ.

Espirarea apropiată a *tractatului nostru de comerţŭ cu Austro-Ungaria* atrage deplina atenţiune a confederaţilorŭ. Guvernele confederate nu potŭ tăinui *greutăţile ce stau în cale unei resolvărĭ satisfăcetóre a acestei cestiunĭ*, der speră, că se va prelungi tractatulŭ esistentŭ de comerţŭ şi astfelŭ se va inlătura eventualitatea unei stărĭ fără tractatŭ. Se vorŭ presenta, spre a se lua unŭ conclusŭ, şi tractatele comerciale cu unele state americane.

Politica esternă a impĕratului işĭ dă cu succesŭ silinţa a întări *pacea Europei*, a cărei susţinere e o problemă a aceleia, cultivândŭ *raporturile amicale cu tóte puterile*, prin tractate şi prin alianţe, cu scopŭ d'a se evita periculele rĕsboiului şi de a intêmpina în comunŭ atacurile nedrepte. Imperiulŭ germanŭ n'are tendinţe agresive şi nicĭ trebuinţe, care sĕ poтă fi satisfăcute prin rĕsboie victoriose. Inclinarea necreştinéscă d'a năvăli asupra popórelorŭ vecine e streină caracterului germanŭ şi atâtŭ constituţiunea, câtŭ şi instituţiunile armatei imperiului nu ţintescŭ a turbura pacea vecinilorŭ noştri prin atacurĭ volnice, ci pentru a ne apĕra de acestea şi a ne apĕra independenţa nostră suntemŭ tarĭ şi vremŭ cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu sĕ devenimŭ aşa de tarĭ, încâtŭ sĕ putemŭ privi liniştiţĭ în faţa oricărui periculŭ.

Apelŭ.

Indemnatŭ fiindŭ din forte multe părţĭ a scóte la lumină cântecile populare şi totodată a le arangia şi pentru Piano-forte, pre carĭ le adunŭ acum de unŭ şirŭ de anĭ, n'am găsitŭ altă cale mai bună şi mai favorabilă scopului a le putea lăţi câtŭ mai multŭ, decâtŭ pre cea ḑiaristică, şi aşa m'am decisŭ a eaa unŭ ḑiarŭ musicalŭ sub numele

„Musa Română".

Acestŭ ḑiarŭ işĭ are de scopŭ, pre lângă rĕspândirea cântecelorŭ populare naţionale, a astupa şi lacuna atâtŭ de simţită la publiculŭ nostru musicalŭ, mai cu sémă la arangiarea de concerte, serate musicale etc., neavêndŭ pentru astfelŭ de ocasiunĭ piese românescĭ acomodate, şi işĭ ia ca directivă a delătura acestŭ golŭ, prin aceea că publică piese de salonŭ şi de concerte, lucrate din cântece populare, uşurândŭ astfelŭ oricărui pianistŭ de a pute alege şi esecuta la ocasiunĭ şi piese românescĭ.

„Musa Română" va apărea cu inceputulŭ lui Ianuarie st. v. 1888 in fiecare lună odată, in cuartŭ mare, pe hârtiă grósă şi frumosă, şi va conţine fiecare broşură două cóle tiparŭ de note frumosŭ imprimate. Programa fóiei va fi cam de următorulŭ cuprinsŭ:

a) Cântece şi horĭ populare arangiate pentru pianŭ.

b) Piese de salonŭ, din cântece populare, arangiate pentru pianŭ, in formă de: Fantasii, Capriciurĭ, Rapsodii, Concerte etc.

c) Cântece populare şi originale pentru voce cu acompaniamentŭ de pianŭ.

d) Piese de danţŭ pentru pianŭ pre 2 şi 4 mânĭ.

e) Cântece bisericescĭ arangiate pentru corŭ bărbătescŭ (partitură).

f) Piese românescĭ pentru Violină şi Flaută, cu acompaniamentŭ de pianŭ.

Partea literară de pe faţa primă şi ultimă a foiei va avea următorulŭ conţinutŭ: biografii ale musicilorŭ străinĭ şi românĭ, articolĭ, notiţe, cronice, poesii poporare etc.

Preţulŭ abonamentului: pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 florinĭ.

România şi străinătate: pe unŭ anŭ 30 francĭ, pe şése lunĭ 15 francĭ, pe trei lunĭ 7 fr. 50 banĭ.

Iacobŭ Mureşianu,
profesorŭ de musică.

„Stim. Domnĭ, Dómne şi Domnişóre, carĭ vorŭ primi acestŭ apelŭ, suntŭ rugaţĭ a'lŭ face cunoscutŭ mai departe, a colecta abonenţĭ şi a grăbi cu trimiterea listei celŭ multŭ până la *28/16 Decemvre 1887* sub adressa: *Iacobŭ Mureşianu* profesorŭ in *Blaşiu* (Balázsfalva), de órece din causa speselorŭ marĭ, foia se va tipări numai in atâtea esemplare câţĭ abonaţĭ vorŭ fi prenotaţĭ".

Convocare. Membrii *Despărţĕmêntului I alŭ »Reuniunei învĕţătorilorŭ rom. gr. or. din Districtulŭ alŭ X-lea Braşovŭ"* suntŭ invitaţĭ prin acesta a lua parte la adunarea sa generală, ce se va ţiné *Duminecă 22 Noemvre* (4 Decemvre) a. c. în sala hotelului *„La Sóre"* în Satulungŭ.

Obiectele de pertractare vorŭ fi:

1. Deschiderea şedinţei prin presidiu la 10 óre inainte de amédŭ.

2. Constituirea Despărţĕmêntului pe unŭ periodŭ nou de 3 anĭ

3. Tractatŭ din albinăritŭ: *Coşniţa (târna) de Dzierzon şi viaţa albinei de G. Moianŭ.*

4. Statorirea condiţiunilorŭ concursului asupra premiului donatŭ de parochulŭ *Victorŭ Popea* din Satulungŭ pentru elaborarea temei de cuprinsulŭ: Ce este învĕţătorulŭ? Chemarea cea înaltă a lui şi stima ce i se cuvine din partea omenimei.

5. Consultărĭ asupra temelorŭ ce ară fi de desbătutŭ în proxima adunare generală a Despărţĕmêntului.

6. Statorirea locului pentru ţinerea viitórei adunărĭ generale a Despărţĕmêntului.

7. Propunerĭ de sine stătătóre.

NB. Alte invitărĭ speciale afară de acésta nu se vorŭ mai face.

Satulungŭ, 12/24 Noemvre 1887.

I. Dorca, preşedinte. *I. Dariu*, not. ad hoc.

DIVERSE.

Statu-majorŭ englezŭ. — Cetimŭ în „Curierulŭ Londrei": Ilustrulŭ americanŭ Artemus Ward, organisândŭ într'o ḑi unŭ regimentŭ pentru a pleca în rĕsboiu, dete tuturorŭ titlulŭ de maiorŭ generalŭ pentru a preveni gelosiele. Ducele de Cambridge, comandantulŭ şefŭ alŭ armatei engleze, pare a urma acelaşĭ principiu decă este se judecămŭ după următorulŭ tablou comparatŭ cu lista ofiţerilorŭ din armata activă germană care a apărutŭ. După acestŭ documentŭ oficialŭ suntŭ pentru massa enormă de omenĭ carĭ compunŭ armata germană 2 feldmareşalĭ, principele imperialŭ şi contele de Molke, 59 generalĭ, 76 locotenenţĭ-generalĭ, 117 maiorĭ-generalĭ, 216 colonelĭ, 210 locotenenţĭ-colonelĭ, 9.6 maiorĭ. Pe d'altă parte, minuscula armată engleză nu numĕră mai puţinŭ de 6 feld mareşalĭ, 41 generalĭ, 157 locotenenţĭ generalĭ, 183 maiorĭ-generalĭ, 800 colonelĭ, 450 locotenenţĭ colonelĭ, 1150 maiorĭ. Pe lângă acésta se mai adaugŭ 400 generalĭ in retragere carĭ primescŭ jumĕtate din soldă. Anglia se póte decĭ lăuda că are mai mulţĭ ofiţerĭ în armata ei activă decâtŭ omenĭ în brigada gardei. Armata germană n'are decâtŭ unŭ streinŭ pe lista generalilorŭ, pe ducele d'Edimburg, ataşatŭ la corpulŭ de armată din Thuring, ca moştenitorŭ alŭ ducelui de Saxe-Coburg. Anglia este mai ospitalieră; în adevĕrŭ, armata ei numĕră, printre ofiţerii sĕi, numele principilorŭ Christian, Eduard de Saxe-Coburg, pe ducele de Cumberland, fără a mai socoti pe principii carĭ suntŭ pe jumĕtate englezĭ prin simplulŭ faptŭ alŭ căsătoriei lorŭ cu principese engleze.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

Ienache turnă în pahare, îmbiă unulŭ lui Mateiŭ şi ḑicêndu'i „sĕ fiă într'unŭ césŭ bunŭ!" goli paharulŭ, dete mâna cu logofĕtulŭ, îşĭ şterse mustăţile, şi'şĭ scóse tabacherea sĕ'şi facă o ţigară.

— Te cunoscŭ eu..., — începu Ienache, — eşti nerăbdătorŭ, — ḑise elŭ zîmbindŭ şi'şĭ rĕsucia ţigara ce o avea în mână.

Mateiŭ era fără inimă şi câtŭ a pornitŭ de hotărîtŭ când a pornitŭ la cârciumă, atâtŭ era acum de fără curaju. Scóse şi elŭ tabacherea, o întórse pe amêndouĕ părţile, o deschise, o puse pe masă şi cerŭ lui Ienache o ţigară.

— Este calitatea a doua, — urmă Ienache.

— D'ala fumezŭ şi eu, — grăì Mateiŭ luândŭ tabacherea maşinistului.

— Ienache, — începu Mateiŭ uitându-se dreptŭ în ochii pretinului sĕu, — am sĕ-ţĭ spunŭ o vorbă..... vorbă mare ce'mi stă pe sufletŭ şi mĕ apasă ca o peatră de móră. Ienache...

— Sĕ mai bemŭ unŭ paharŭ, — îlŭ curmă Ienache şi astfelŭ logofĕtulŭ Mateiŭ a doua óră a fostŭ întreruptŭ şi'i era ciudă, şi par'că îşĭ perduse gustulŭ de a mai vorbi. Era sĕ se scóle sĕ plece, dér scia că are sĕ trécă prin cârciuma Rădiţei şi că drăcósa de Rădiţa are sĕ'lŭ întrebe unde se duce.

Ii era ciudă că se afla în cârciumă şi că n'a rĕmasŭ la otacŭ.

După ce bĕură alŭ doilea paharŭ, începu sĕ vorbéscă Ienache:

— Mĕi Mateiu, — se adresă maşinistulŭ, — eu sciu ce ai tu. Te vĕdŭ puţinŭ cam tristŭ şi asta vreai sĕ mĭ-o spui. E de prisosŭ. Totŭ omulŭ înainte de unu aşa pasŭ, cum este cununia, trebue sĕ fiă îngrijatu. Nicĭ că se póte altmintrelea. Mi-aducŭ aminte de când m'am însuratŭ eu......şi 'ţĭ dau şi ţie totă dreptatea. Este o grije, scii... — ḑise sbârcindu din nasŭ, — care se preface cu timpulu în voie bună, în chefŭ şi veseliă. Aşa'i dragostea, aşa se începe şi apoi se sfêrşesce cu voe bună. — Da sĕ te întrebŭ cu altceva. Mâne vine nenea Dumitru cu fata, n'ar fi bine sĕ-i eşimŭ înainte până la Ialomiţa, sĕ mergemu călărĭ, eu, tu şi logofĕtulu Nicolai? — Da ce Dumneḑeu, logofete Mateiu, n'ai avutŭ o cămaşe spălată? — întrebă Ienache mirându-se.

Mateiŭ a ascultatŭ cele spuse şi n'a ḑisŭ nimicŭ.

Când i-a amintitŭ de cămaşe, şĭ-a mutatŭ piciorul dreptŭ mai spre înainte şi cu călcâiulŭ rîcăia josŭ în lutŭ şi se uita la Ienache, ca unulŭ ce se simţea vinovatŭ. A statŭ o bucată de vreme astfelŭ şi în cele din urmă a rĕspunsŭ:

— Am cămaşă.... dér e bună şi acésta, — completă rĕspunsulu, îşĭ trase piciorulŭ la locŭ, şi cum a ḑisŭ aceste vorbe, prinse inimă.

— Aşa veḑĭ, — grăì Ienache, — dér nu posomorîtŭ ca până acum. Ei...ce ḑicĭ... sĕ eşimŭ mâne la Ialomiţa?

— Vom vedea! — rĕspunse scurtŭ Mateiŭ făcênd unŭ gestŭ cu amêndouĕ sprâncenele.

— Ce vomŭ vedea? — întrebă repede maşinistulŭ. — Lucrulŭ este ca şi vădutŭ. Aşa se cuvine, aşa trebue sĕ facemŭ.

— Ba nu se cuvine aşa, — grăì Mateiŭ, se sculă dela masă, făcu doi, trei paşĭ prin odae, se întórse la ferestră şi o închise. I se părea că este cineva care'lŭ aude, şi nu'i plăcea sĕ scie lumea ce vorbesce.

Ienache se uita cu ochii căscaţĭ la Mateiŭ.

— Mâne vine..., — vru sĕ vorbéscă, dér logofĕtulu îi tăià vorba.

— Mâne sĕ nu vină..., sĕ nu vină nicĭ odată! — repetă Mateiŭ şi făcu nisce ochĭ aşa de scânteietorĭ, încâtu Ienache se luà de gândurĭ. — Sĕ nu mai vină. căcĭ eu nu mĕ însorŭ, — grăì Mateiŭ, — şi de ar fi sĕ fiă orĭ şi ce, sĕ scii Ienache, că eu.... nu mĕ însorŭ! — gătà logofĕtulu şi stetea ţepĕnŭ înaintea maşinistului. Ilŭ privì cu o faţă drăgălaşe, îşĭ puse mâna peste mâna lui şi ḑise: — Nu mĕ însorŭ, căcĭ de dragulŭ tĕu nu facŭ nimicŭ...şi nicĭ de dragulŭ nimenui.., — adause Matei apĕsatŭ. — Nu, Ienache, — continuà logofĕtulŭ, — eu mĕ 'nsorŭ pentru mine, nu mĕ 'nsorŭ pentru alţii.

— Ai nebunitŭ Mateiŭ? Cum sĕ facĭ una ca asta? Omulŭ ăla.. îşĭ aduce mâne fata. Ce o sĕ ḑică satulŭ, ce o sĕ ḑică nenea Dumitru, ce o sĕ ḑică boerii? — grăì Ienache îngrijatŭ. (Va urma.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	98 40	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95 75	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125 60	Renta de hârtiă austriacă	81 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 50	Renta de arg. austr.	82.40
Bonurĭ rurale ungare	104.60	Renta de aurŭ austr.	111 85
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.30	Losurile din 1860	134 90
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25	Acţiunile băncei austro-ungare	887.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25	Act. băncei de creditŭ ung.	285.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Act. băncei de creditŭ austr.	278.10
		Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.94
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	125 25

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 11 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$93\frac{1}{2}$	$9?\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» » » (5%)	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 26 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.61
Argint românesc	»	8.53	»	8.57
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.25
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5.89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
» » » 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	100 —	»	$111.\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.